

Feladat:

Határozzuk meg a háromszög súlypontjának, magasságpontjának és beírt kör középpontjának a köré írható körre vonatkozó hatványát a háromszög oldalainak segítségével!

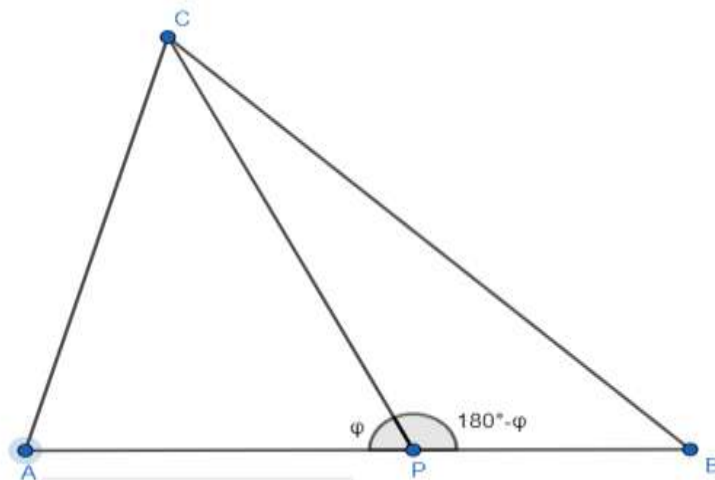
Megoldás:

A súlypont és a magasságpont hatványát egyszerre fogjuk meghatározni.

Felhasználjuk Stewart tételét.

Stewart tétel: Adott az ABC háromszög és legyen P (belső) pontja az AB oldalnak. Ekkor

$$PC^2 \cdot AB = AC^2 \cdot PB + BC^2 \cdot AP - AP \cdot PB \cdot AB$$

Bizonyítás:

Írjuk fel az APC és BPC háromszögekben a koszinusztételt.

$$AC^2 = PA^2 + PC^2 - 2 \cdot PA \cdot PC \cdot \cos\varphi$$

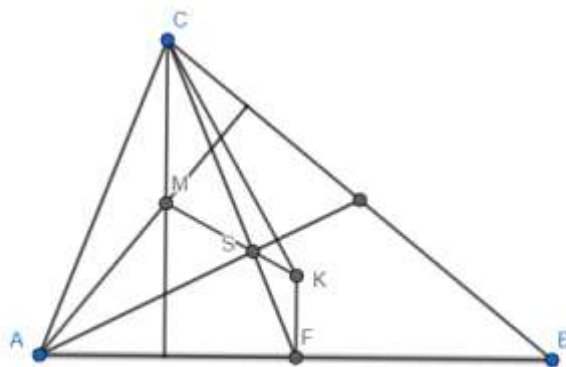
$$BC^2 = PB^2 + PC^2 - 2 \cdot PB \cdot PC \cdot \cos(180^\circ - \varphi)$$

Felhasználjuk, hogy $\cos(180^\circ - \varphi) = -\cos\varphi$ és az első összefüggést PB -vel, a másodikat pedig PA -val szorozva kapjuk, hogy

$$AC^2 \cdot PB = PA^2 \cdot PB + PC^2 \cdot PB - 2 \cdot PA \cdot PB \cdot PC \cdot \cos\varphi$$

$$BC^2 \cdot PA = PB^2 \cdot PA + PC^2 \cdot PA + 2 \cdot PA \cdot PB \cdot PC \cdot \cos\varphi$$

Ezeket összeadva és kicsit rendezgetve megkapjuk a tétel állítását.

Írjuk fel az FKC háromszögben Stewart tételét. Tudjuk, hogy $KF = R \cdot \cos\gamma$, $KC = R$ és $FS = \frac{s_c}{3}$, $SC = \frac{2s_c}{3}$.

$$KS^2 \cdot s_c = R^2 \cdot \frac{s_c}{3} + R^2 \cdot \cos^2\gamma \cdot \frac{2s_c}{3} - \frac{2s_c}{3} \cdot \frac{s_c}{3} \cdot s_c$$

Felhasználjuk az alábbi ismert összefüggéseket:

$$\cos^2\gamma = 1 - \sin^2\gamma, c = 2R \cdot \sin\gamma \implies c^2 = \frac{2a^2 + 2b^2 - c^2}{4}$$

Adódik, hogy $KS^2 = R^2 - \frac{a^2 + b^2 + c^2}{9}$.

Innen a súlypont körülírt körre vonatkozó hatványa $-\frac{a^2 + b^2 + c^2}{9}$.

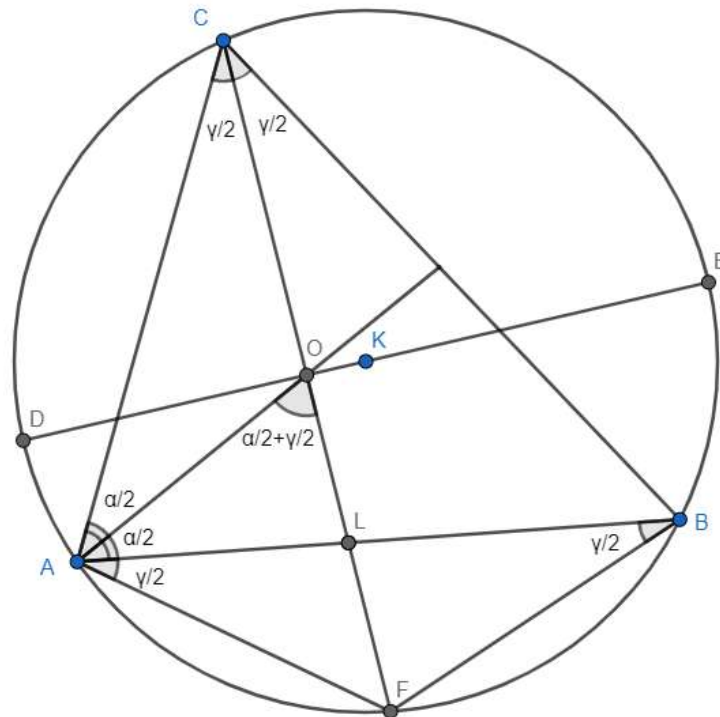
Mivel $KM = 3 \cdot KS$, ezért $KM^2 = 9R^2 - a^2 - b^2 - c^2$.

Innen a magasságpont körülírt körre vonatkozó hatványa $8R^2 - a^2 - b^2 - c^2$.

Megjegyzés: a magasságpontnak a hatványát érdemes ellenőrizni speciális háromszögben.

Derékszögű háromszögben $KM = R = \frac{c}{2}$ és $c^2 = a^2 + b^2$. Ekkor a magasságpont hatványa éppen 0, amit ki is ad a kapott képlet. ☺

Most rátérünk a beírt kör középpontjának a hatványára.

Kössük össze a K és O pontokat. Ekkor $OD \cdot OE = OC \cdot OF$.

Mivel $OD \cdot OE = (R - KO) \cdot (R + KO)$, innen az O pont hatványa $KO^2 - R^2 = -OC \cdot OF$.

A szögfelezőtétel miatt az ABC háromszögben $AL = \frac{bc}{a+b}$. Ismert, hogy a szögfelezőnek a háromszögbe eső hossza $LC = f_\gamma = \frac{2ab}{a+b} \cdot \cos \frac{\gamma}{2}$.

Az ALC háromszögben a szögfelezőtétel miatt $OC = \frac{f_\gamma \cdot (a+b)}{a+b+c} = \frac{2ab \cdot \cos \frac{\gamma}{2}}{a+b+c}$.

A C csúsból induló szögfelező a kört az F pontban metszi, mely felezi az AB ívet.

Az AFO háromszög egyenlőszárú, mert $\angle FAO = \angle FOA = \frac{\alpha + \gamma}{2}$. Így $OF = AF = \frac{c}{2 \cos \frac{\gamma}{2}}$.

Tehát az O pont hatványa $KO^2 - R^2 = -OC \cdot OF = -\frac{2ab \cdot \cos \frac{\gamma}{2}}{a+b+c} \cdot \frac{c}{2 \cos \frac{\gamma}{2}} = \frac{-abc}{a+b+c}$.